

برخی بازیگران طنزپرداز مانند رضا شفیعی جم بیشتر به دنبال نقش‌های متفاوت هستند نقش‌هایی که تاکنون آن طور که باید و شاید برای او طراحی نشده و برای همین همچنان ترجیح می‌دهد در نقش‌های طنز خودنمایی کند

سختی‌های بازیگری در گونه طنز

همان همیشگی‌ها!

بازیگری یکی از مشاغل دشوار محسوب می‌شود که با خود سختی و چالش‌هایی را نیز همراه دارد. شاید کسی که شناخت و تخصصی در زمینه بازیگری ندارد بر این باور باشد بازیگری آن هم در نقش طنز یکی از آسان‌ترین نقش‌هایی است که می‌تواند یک بازیگر آن را برعهده گیرد. در حالی که چنین اعتقادی صحیح نبوده و باید به این نکته تاکید کرد یک بازیگر کار بسیار دشواری به‌عهده دارد و باید بسیار توانا باشد تا بتواند خود را در قالب یک نقش طنز قرار دهد و با بیننده خود به خوبی ارتباط برقرار کند.

این موضوع را چهره‌ها و بازیگرانی نسبت به آن اذعان دارند که سال‌هاست در حرفه بازیگری مشغول هستند و نقش‌های گوناگون از جمله نقش‌هایی را که چاشنی طنز دارد به‌عهده گرفته‌اند. آنها از یک سواز علاقه‌شان به بازی در این نقش‌ها می‌گویند و از سوی دیگر از سختی‌هایی می‌گویند که وقتی در نقش طنز بازی می‌کنند آنها را تاب بیاورند. از تکراری شدن نقش‌هایشان تا نپذیرفته شدن برای نقش‌هایی با گونه‌های دیگر و از سوی دیگر انتظاری که مردم دارند تا آنها در زندگی عادی همانی باشند که در مقابل دوربین قرار می‌گیرند. از طرف دیگر معضلات بازیگری زنان در نقش‌های طنز را هم به آن باید اضافه کنید که در میانه ممیزی‌ها و خط قرمزهایی که برای زنان در عرصه بازیگری وجود دارد نمی‌توانند قابلیت‌های خود را آن‌طور که باید در معرض نمایش قرار دهند.

می‌گویند همان علی صادقی باش!

سوسن پرور، یکی از بازیگرانی است که در مجموعه خنده بازار و بزنگاه جزو بازیگرانی مطرح شناخته می‌شود که بسیاری او را در این مجموعه‌های تلویزیونی می‌شناسند. نقشی که به باور او سخت‌تر از بازیگرانی است که نقش‌های جدی بازی می‌کنند. مخصوصاً برای زنان که محدودیت‌هایی را نیز در این زمینه دارند: «خنداندن کلاکار سختی است و هنگامی که بازیگری زن باشد، این کار خیلی سخت‌تر می‌شود. آدم‌های جدی وقتی با دیگران شوخی می‌کنند، به دلیل آنکه مخاطب چنین انتظاری از آنها ندارد، به رفتار آنها می‌خندد.»

علی صادقی، نیز بازیگر طنزپرداز است که بسیاری بر این باورند در تمام نقش‌هایی که بازی می‌کند یک نقش دارد و آن را تکرار می‌کند. تکراری که البته صادقی آن را نه خود خواسته، بلکه خواسته کارگردان‌ها می‌داند و می‌گوید: «معمولاً کارگردانان آن نقش علی صادقی را که کلافه می‌کند، دوست دارند و به من می‌گویند آن شیطنتهای خاص را

می‌خواهیم و سعی می‌کنند نقش‌های من را به آن سمت سوق بدهند. اگر خودم هم بخواهم در کاری یک نقش دیگر و نوع دیگری ایفا کنم در همان پلان‌های اول و دوم به من گوشزد می‌شود همان علی صادقی باش!»

از سوی دیگر اما برخی از بازیگران طنزپرداز مانند رضا شفیعی جم بیشتر به دنبال نقش‌های متفاوت هستند نقش‌هایی که تاکنون آن‌طور که باید و شاید برای او طراحی نشده و برای همین همچنان ترجیح می‌دهد در نقش‌های طنز خودنمایی کند و می‌گوید: «من هیچ وقت دوست نداشتم نقش یک کارآگاه شسته و رفته را بازی کنم. چون اصلاً به شخصیت من نمی‌خورد و فکر نکنم بتوانم آن نقش‌ها را خوب ایفا کنم. من نقش‌های عجیب غریب زیاد بازی کردم. پیشنهاد برای کار هست، ولی در کشور ما کار هنری بر اساس انعطاف و شخصیت هنرمند ساخته نمی‌شود و کارها و متن‌هایی که ساخته و نوشته می‌شود، تو باید آنان را با خودت تطبیق دهی و کسی با توانایی هنرمند کاری ندارد.»

اعتماد کردن به بازیگران طنز برای نقش‌های جدی

مریم سعادت هم جزو بازیگرانی است که او را بیشتر در مجموعه‌های طنز دیده‌ایم. گونه‌ای که خود او دوست دارد و با تمام وجود سختی‌هایش حاضر است آنها را به جان بخرد و در آن حضور داشته باشد و در همین زمینه می‌گوید: «بهتر است بگویم مردم به هر چیزی نمی‌خندند و کار طنز کردن امروزه بسیار سخت شده است، اما من این سختی کار را دوست دارم چون همیشه با مردمی باهوش طرف بوده‌ام.» هوتن شکبیا نیز که این روزها در نقش حبیب فوق لیسانس‌ها بازی می‌کند به خوبی توانسته خود را در این نقش در میان مردم جا بیندازد، در حالی که طی سال‌ها در نقش‌های مختلف در سینما و تئاتر حضور داشته و حالا نیز امیدوار است با نشان دادن توانایی‌های خود بتواند همچنان در باقی ژانرها نیز مانند نقش حبیب خودی نشان دهد. اتفاقی که به نظرش آسان نخواهد بود؛ اما او تمام تلاش خود را در این زمینه می‌کند.

باور مردم برای آن‌که یک بازیگر نقش طنز را در نقش‌های جدی نیز ببینند نکته‌ای است که بسیاری از بازیگران طنز به آن تاکید داشته و آن را از جمله معضلات بازی در نقش‌های طنز می‌دانند و تاکید دارند این‌که مردم باور کنند یک بازیگر تنها در نقش‌های طنزی که حضور دارد موفق نیست هفت خوان رستمی دارد که باید آن را به سختی بگذرانند. در این زمینه فلامک جنیدی، بازیگری که بیشتر او را در کارهای مهران مدیری دیده‌ایم این موضوع را دغدغه‌ای می‌داند که به آن اشاره کرده و می‌گوید بازیگری که در نقش طنز دیده می‌شود، هم مردم و هم کارگردان‌ها کمتر به او اعتماد می‌کنند که او هم می‌تواند در نقش‌های غیرطنز نیز توانایی خود را در معرض نمایش قرار دهد.

ویژگی‌های یک سریال طنز خوب

فیلمنامه و قصه

یکی از اصلی‌ترین و کلیدی‌ترین ویژگی‌ها باید درباره سریال‌های طنز به آنها اشاره کرد فیلمنامه و قصه است. فیلمنامه‌ای که قرار است کارگردانی و بازیگری براساس آن ساخته و شکل گیرد. تا زمانی که یک فیلمنامه خوب و قوی‌ای نباشد یک کارگردان موفق و بازیگرهای قدرقدرت نمی‌توانند توانایی خود را به اثبات برسانند و مخاطب هم ممکن است در قسمت‌های نخست با دیدن نام بازیگرها و کارگردان بر این تصور برود که قرار است یک سریال موفق را ببیند. اما بعد از چند قسمت وقتی متوجه شود که فیلمنامه داستان ضعیف است عطای ندیدن آن را به لقایش می‌بخشد. در نتیجه یکی از اصلی‌ترین ویژگی‌های سریال طنز، فیلمنامه آن است.

کارگردان

بعد از فیلمنامه این کارگردان سریال است که باید بتواند فیلمنامه را به بهترین شکل ممکن مقابل دوربین بیاورد. یک فیلمنامه هرچقدر قوی باشد؛ اما کارگردان نتواند آن را به خوبی به کار گیرد باید پذیرفت این طرح یک طرح شکست خورده خواهد بود. در این زمینه بسیاری از کارگردان‌هایی که کارهای مختلفی در کارنامه خود دارند سعی کردند تا وارد بخش کارگردانی طنز شوند که با شکست مواجه شدند و البته برعکس این اتفاق هم رخ داده است.

بازیگرها

اماد دیگر ستون اصلی به دست آمدن یک سریال طنز قوی و خوب انتخاب و به کار گرفتن بازیگرهای مناسب است. بازیگر خوب در کنار فیلمنامه و کارگردانی خوب می‌تواند نتیجه خوبی داشته باشد. انتخاب بازیگر و درست بازی گرفتن آنها در موفقیت سریال بسیار اثرگذار است.

وضع فرهنگی اجتماعی موجود مخاطب‌ها

شرایط اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و معیشتی در تاثیر یک سریال طنز هم بسیار نقش آفرین است. برای همین هم برخی از سریال‌های طنزی که در یک دوره‌ای ساخته می‌شود و ممکن است در زمان خودش مخاطب‌های خوبی داشته باشد زمانی که پس از چند سال مجدد پخش می‌شود این سوال را پیش آورد که علت جذابیت آن زمان چه بوده که تا این حد مخاطب را به سمت خود جلب می‌کرده؟

برخی از سریال‌های طنزی که در زمان خودش مورد توجه بوده از این موضوع نشأت می‌گیرد که آن زمان شرایط معیشتی و اجتماعی به گونه‌ای بوده که مخاطب با آن ارتباط برقرار می‌کرد.